KOULUTUS

Metsäalalla kuljetuspuolelle valmistuu tällä hetkellä vuosittain noin 600 ammattilaista. On arvioitu, että metsäkonekuskeja tarvitaan jatkossa tuplasti enemmän. **KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ JARMO NIKKANEN, JÄMSÄN AMMATTIOPISTO**

Keski-Suomen oppilaitokset lisäävät metsäalan koulutusta

Äänekosken biotuotetehtaan myötä puun käyttö Keski-Suomessa kasvaa. Oppilaitokset lisäävät metsä- ja energia-alan koulutuspaikkoja, jotta kasvavaan korjuutarpeeseen pystytään vastaamaan.

SAMI KARPPINEN

Pohjoisen Keski-Suomen luonnonvara-alan yksikön toisen vuoden opiskelija Joona Oksanen (vas.) vaihtoi hakkuukoneeseen uutta ketjua. Tet-harjoittelija Elmo Hyvönen ja opiskelija Olli-Pekka Parviainen olivat mukana suorittamassa käytännön opintojaksoa metsätyömaalla Saarijärvellä. Opettaja Tomi Rahkonen (oik.) tarkkaili suoritusta.

SAARIJÄRVI, JÄMSÄ (MT)
Metsäalan ammatillista perus- ja aikuispuolen koulutusta ollaan lisäämässä Keski-Suomen oppilaitoksissa.

Äänekoskelle kaavaillun biotuotetehtaan odotetaan lisäävän merkittävästi puunkäyttöä koko maakunnassa. Samalla metsäalalle tarvitaan uutta työvoimaa.

”Metsäalalla kuljetuspuolelle valmistuu tällä hetkellä vuosittain noin 600 ammattilaista. On arvioitu, että metsäkonekuskeja tarvitaan jatkossa tuplasti enemmän, noin 1 200, jos ja kun Äänekosken investointi toteutuu”, koulutuspäällikkö **Jarmo Nikkanen** Jämsän ammattiopistosta laskee.

”Myös UPM ja Stora Enso ovat julkaisseet suunnitelmia, jotka realisoituessaan vaikuttavat puunkäyttöön”, Nikkanen toteaa optimistisena.

Kuljettajista on Suomessa pulaa

Metsäalan motokuskeja koulutetaan Jämsän ammattiopistossa.

”Metsäkoneenkuljettajista on pulaa Suomessa, kuten myös puutavara-auton kuljettajista. Näiden alojen ammattilaiset tulevat olemaan jatkossa kysyttyä työvoimaa”, Nikkanen toteaa.

Kolmannes Jämsän metsäpuolen yhteensä 200 opiskelijasta on aikuispuolella.

”Metsäala ei ole ollut Suomessa se kaikkein mediaseksikkäin ala. Tulijoita on kuitenkin ollut yli maakuntarajojen ja työpaikkoja alalla riittää.”

Aikuisopiskelijoista vain aniharva keskeyttää opintonsa, mutta nuorisopuolen opiskelijoiden keskuudessa lopettaa noin neljännes.

”Aikuispuolen opiskelijat osaavat eri lailla arvostaa vakituisia työpaikkoja kuin nuoremmat”, Nikkola arvioi.

Oppia kannolta lämpölaitokselle

Pohjoisen Keski-Suomen luonnovara- ja ympäristöalan yksikkö tarjoaa metsurikoulutusta sekä metsäenergian tuottajan koulutusta.

Saarijärven Tarvaalassa sijaitsevassa yksikössä tarjotaan Jämsän tavoin sekä ammatillista peruskoulutusta että aikuiskoulutusta.

”Metsurikoulutus kattaa perinteisten metsäalan työvaiheiden opetuksen. Lisäksi metsuripuolella opetellaan ennakkoraivaamisten tekemisiä ennen koneketjua”, toteaa luonnonvara-alan koulutusjohtaja **Pekka Janhonen**.

Metsäenergian tuottajan opinnoissa hahmottuu koko työketju kannolta lämpölaitokselle.

”Energiapuun korjuu ja kuljetus sekä energiapuun laatuun liittyvät asiat korostuvat metsäenergian tuottajan opintosisällöissä”, Janhonen avaa.

Porkkanana metsäenergian tuottajakoulutuksessa on C-ajolupa sekä myös kuljettajan ammattipätevyyskoulutus.

”Tämän lisäksi olemme halunneet tukea metsäalan opiskelijoita siten, että yhteistyössä Viitasaaren logistiikka-alan koulutuksen kanssa opiskelijoillamme on mahdollista ajaa B-ajolupa ennen C-ajolupaa.”

Metsäenergian tuottajan opintoihin sisältyy myös perusoppimäärä turvetuotannosta, mikä mahdollistaa turvekentillä työskentelyn.

Metsäala teknistyy nopealla tahdilla

Metsäala on muuttunut suuresti menneistä vuosikymmenistä teknisen kehityksen ansiosta.

”Ala ei ole teknistymisen myötä enää niin fyysinen kuin aiemmin. Siksi metsätyöt sopivat entistä paremmin myös naisille”, sanoo Jarmo Nikkanen.

Työnkuvan muutoksen myötä kuljettajan työtehtävät ovat muuttuneet entistä enemmän omavalvonnaksi.

”Kuljettajille on tullut uusia työtehtäviä. Esimerkiksi laadun seuranta ja laaturaporttien teko ovat lisääntyneet huikeasti viime vuosina”, Nikkanen avaa.

Toimistotyön aika on tullut varsinaisen konetyöajan rinnalle.

”Olin itse työssä metsäkoneen kuljettajana vuosituhannen vaihteessa, jolloin murros alkoi. Silloin metsäkonekuskit alkoivat itse seurata laatua.”

Vaikka koneet ovat kehittyneitä, prosessin ja operaatioiden valvontaa tarvitaan.

Työpaikka maisemakonttorista

Ammatillista metsäalan koulutusta markkinoidaan Saarijärvellä sloganilla ”Tämä työ on lähellä.”

”Viestini peruskoulun päättävälle keskisuomalaiselle nuorelle on, että jos haluaa työllistyä kotimaakunnassa, on metsäala oikea valinta”, Janhonen toteaa.

Koulutuspäällikkö Jarmo Nikkanen Jämsän ammattiopistosta uskoo, että metsäalan suosio kasvaa tulevaisuudessa.

”Tarjolla on hieno, luontoarvot tarjoava työpaikka sekä viimeisen päälle hieno maisemakonttori. Alalla on töitä tarjolla nyt ja varmasti jatkossakin.”

JUKKA KOIVULA

Jämsän ammattiopistossa opiskeleva laukaalainen Ville Savolainen viihtyy hyvin metsäkoneen puikoissa.

JUHA SORRI

Jämsässä puiden kaatoa ja pinoamista opetellaan käytännössä. Harvesteria käskee Joni Mäkinen.

KIINNOSTAAKO SINUA TULEVAISUUS MAATALOUDEN TAI ELÄINTEN PARISSA?

• **Maaseutuyrittäjä, Maatilatalouden osaamisala**

Viljelet kasveja, huollat koneita, hoidat metsää tai toimit maatilalla lomittajana. Voit toimia yrittäjänä, koneurakoitsijana tai vaikkapa mökkitalkkarina. Opiskelu on käytännönläheistä seuraten kasvu- ja korjuukausia.

• **Eläintenhoitaja, Eläintenhoidon osaamisala**

Eläintenhoitajana huolehdit eläinten päivittäisestä hoidosta ja hyvinvoinnista. Työskentelet esimerkiksi lomittajana, kotieläinpihassa, eläinhoitolassa, lemmikkieläinliikkeessä tai itsenäisenä yrittäjänä. Opinnot painottuvat tuotanto- ja pieneläinten hoitoon.

Hae 24.2.–17.3.2015 osoitteessa www.opintopolku.fi

Tutustu myös aikuiskoulutukseemme:
www.salpaus.fi. > Luonnonvara-ala > Aikuisten koulutus > Koulutustarjonta

www.salpaus.fi/luonnonvara-ala

Pieni askel avaa suuria ovia

KOULUTUSKESKUS SALPAUS www.salpaus.fi

Koko ruokaketjun hallinta ja talous korostuvat agrologin opinnoissa

ILMAJOKI (MT)
Yrityksen taloudenpidon koukeroiden hallitseminen on maataloudessa entistä tärkeämpää, kun tilakoot kasvavat ja kilpailu alalla kiristyy.

”Kun ennen puhuttiin maanviljelijöistä, voi alkutuotannosta elantonsa saavia nykypäivänä hyvällä syyllä kutsua maatalousyrittäjiksi”, toteaa agrologiopintojen koulutuspäällikkö **Anu Katila** Seinäjoen ammattikorkeakoulusta.

Samaa mieltä on kolmannen vuoden agrologiopiskelija, ilmajokelainen **Marianna Mäki-Ranta**, joka erikoistuu opinnoissaan talouteen ja elintarviketuotantoon.

”Kun rakennemuutos kiihtyy, talouden hallinta korostuu. Olen oppinut paljon yrittäjämäisestä ajattelusta paitsi oppitunneilla, myös keskusteluissa muiden oppilaiden kanssa. Moni opiskelija on ottanut päävastuun maatilasta sukupolvenvaihdoksen myötä.”

Seinäjoen ammattikorkeakoulun agrologikoulutus järjestetään Seinäjoen ammattikorkeakoulun (SeAMK) Elintarvike- ja maatalouden yksikön Ilmajoen kampuksella.

Enemmän liiketaloutta ja johtamista

Agrologipuolen opintokokonaisuudet ovat kehittyneet viime vuosina.

”Alemmassa perusagrologitutkinnossa maatalouden opiskelu on laajentunut huomattavasti liiketalouden puolelle. Myös elintarviketurvallisuus, elintarvikeprosessit sekä projektiopinnot ovat korostuneet”, Katila kertoo.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittavat agrologit, elintarvikeinsinöörit ja restonomit tutustuvat opintojensa aikana toistensa oppiaineisiin.

”Etelä-Pohjanmaa on elintarvikemaakunta, joten on luontevaa tarjota täällä opintopolku, jossa koko ruokaketju otetaan haltuun”, Seinäjoen ammattikorkeakoulun Elintarvike- ja maatalousyksikön johtaja **Antti Pasila** sanoo.

Maatalousteknologian yliopettajan **Jussi Esalan** mukaan ylemmän amk-tutkinnon agrologilinjan opetussisällöt ovat jossakin määrin pelkistyneet.

”On osattava kolme perusasiaa. Maatalousyrittäjän on oltava sinut kehittyneen teknologian kanssa. Lisäksi on hallittava yrityksen taloudellinen johtaminen sekä ihmisten johtaminen.”

”Agrologiksi voi opiskella, vaikka ei itse viljele”

Suurin osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun Ilmajoen yksikön opiskelijoista tulee Pohjanmaan maakunnista. Toisaalta erityisesti aikuisopiskelijoita saapuu halki maan.

Ensimmäisen vuoden agrologilinjan perustutkinto-opiskelija **Nadia Ammouri** on kotoisin Ylitorniolta.

Ammourin mukaan yleisin harhaluulo agrologiopintojen suhteen on, että jokaisen alan opiskelijan olisi tultava maatilalta ja viljeltävä itse.

”Agrologiopinnoista saa monipuolisen pohjan ponnistaa usealle eri alalle. Itse olen erikoistunut hevospuoleen”, Ammouri kertoo.

Kaksi kolmasosaa Ilmajoen agrologiopiskelijoista sijoittuu muihin työtehtäviin, kuin maatilan töihin, koulutuspäällikkö Katila tähdentää.

”Neuvontasektori, hallinto, koulutus, tutkimus, kauppa ja elintarviketeollisuus ovat jatkuvasti lisänneet siivuaan työllistämisessä. Agrologiopinnoista voi suunnata moneen ammattiin.”

JUKKA KOIVULA

JOHANNES TERVO

Ilmajoen koulutusyksikön johtaja Antti Pasila sekä opiskelijat Nadia Ammouri ja Marianna Mäki-Ranta pitävät ruokaketju-ajattelua agrologikoulutuksen vahvuutena.